Številka:
Datum:

SPREMEMBE IN DOPOLNITVE

MERIL ZA UREDITEV POSLOVNIH PROSTOROV

ZA POTREBE VLADNIH PRORAČUNSKIH UPORABNIKOV

V kazalu se točka 1.5 Kadrovska izhodišča spremeni, tako da se glasi:

»1.5 Kadrovska izhodišča	**20**
1.5.1 Razdelitev po skupinah	20
1.5.1.1 Prva skupina	20
1.5.1.2 Druga skupina	20
1.5.1.3 Tretja skupina	20
1.5.1.4 Četrta skupina	21
1.5.2 Organizacija delovnih mest	21«.

V točki 1.1 se peti odstavek spremeni tako, da se glasi:

»Merila se obvezno uporabljajo tudi za osebe javnega prava, kot so javne agencije, javni skladi, javni zavodi, javni gospodarski zavodi in druge osebe javnega prava, ki se financirajo iz državnega proračuna, in sicer za njihove prostore, ki so namenjeni upravnemu delu, ter v delu, ki glede na njihovo delo ne zahtevajo posebnih normativov. Merila ne veljajo za ureditev poslovnih prostorov Slovenske obveščevalno-varnostne agencije, ki so namenjeni izvajanju obveščevalne in protiobveščevalne dejavnosti.«.

Šesti odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»Merila kot priporočilo veljajo tudi za druge osebe javnega prava, ki jih prejšnji odstavek ne obravnava.«.

V enajstem odstavku se drugi stavek spremeni tako, da se glasi:

»Pri projektiranju LAN je treba upoštevati zadnjo različico normativov za projektiranje in izgradnjo LAN (ki je različica oktober 2023, Ministrstvo za digitalno preobrazbo).«.

V točkah 1.1.1 in 2.3.1 se besedilo »Uredbo o upravljanju z energijo v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 52/16)« nadomesti z besedilom »Uredbo o upravljanju z energijo v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 52/16, 116/20 in 158/20 – ZURE)«.

V točkah 1.1.1, 1.3, 2.1, 2.1.1.19, 2.1.2.6, 2.2.1, 2.2.7.1, 2.3.2.4 in 2.3.4.3 se besedilo »Pravilnik o zahtevah za zagotavljanje varnosti in zdravja delavcev na delovnih mestih« v vseh sklonih nadomesti z besedilom »Pravilnik o zahtevah za zagotavljanje varnosti in zdravja delavcev na delovnih mestih (Uradni list RS, št. 89/99, 39/05 in 43/11 – ZVZD-1)« v ustreznih sklonih.

V točkah 1.1.1 in 2.1 se besedilo »Pravilnik o varnosti in zdravju pri delu s slikovnim zaslonom« v vseh sklonih nadomesti z besedilom »Pravilnik o varnosti in zdravju pri delu s slikovnim zaslonom (Uradni list RS, št. 30/00, 73/05 in 43/11 – ZVZD-1)« v ustreznih sklonih.

V točki 1.1.1 v šestem odstavku se besedilo »Uredba o zelenem javnem naročanju« nadomesti z besedilom »Uredba o zelenem javnem naročanju (Uradni list RS, št. 51/17, 64/19 in 121/21)«.

V točki 1.3 se naslov in vsebina pojma Parkirne površine spremeni tako, da se glasi:

»**Parkirna mesta**
Parkirna mesta so namenjena parkiranju vozil. To so parkirna mesta v garažni hiši oziroma kletnih etažah poslovne stavbe ter zunanja parkirna mesta.«.

V točkah 1.4.1 in 1.4.3 se številka »20« nadomesti s številko »18«.

V točki 1.4.2 se zadnji stavek spremeni tako, da se glasi:

»Podrobnejše zahteve določajo Merila za ureditev prostorov za potrebe Policije (junij 2023).«.

V točki 1.4.4 se številka »18« nadomesti s številko »16«.

V točki 1.4.5 se številka »25« nadomesti s številko »23«.

V točki 1.4.6 se številka »20« nadomesti s številko »18«.

Točka 1.4.8 Parkirna mesta se spremeni tako, da se glasi:

»**1.4.8 Parkirna mesta**

Pri novogradnjah ali spremembah namembnosti najmanjše potrebno število parkirnih mest določa občinski prostorski načrt, ki za dejavnost javne uprave določa število parkirnih mest na določeno uporabno površino objekta in določen delež za obiskovalce. Navedeno mora investitor upoštevati, sicer pa državni organi niso upravičeni najemati ali kupovati parkirnih mest za stranke.

Državni organ je upravičen le do najema oziroma nakupa takšnega števila parkirnih mest, kolikor ima službenih vozil. Zagotoviti pa mora tudi parkirna mesta za vse zaposlene, ki so funkcionalno ovirani (težko gibalno ovirani) oziroma na invalidskem vozičku.

Upravičenci v skladu z Uredbo o uporabi službenih avtomobilov v organih državne uprave (Uradni list RS, št. 60/99, 1/04, 62/06, 116/21 in 69/23) imajo pravico do stalne osebne uporabe službenega vozila. Državni organ je posledično upravičen do nakupa ali najema parkirnih mest za upravičence, ne glede na to ali uporabljajo službeno ali lastno vozilo. Upravičencem pripada po eno parkirno mesto. Hkrati je državni organ upravičen do nakupa ali najema parkirnih mest tudi za vodje kabineta in vodje notranjih organizacijskih enot, ki so neposredno podrejene ministru in niso upravičenci po navedeni Uredbi.

Merila glede parkirnih mest ne veljajo za opravljanje nalog uradnih oseb Slovenske obveščevalno-varnostne agencije.«.

Točka 1.4.9 Varnostna območja se spremeni tako, da se glasi:

»**1.4.9 Varnostna območja**

Za vse državne organe, ki imajo svoja varnostna območja, je pri projektiranju in ureditvi treba upoštevati Uredbo o varovanju tajnih podatkov (Uradni list RS, št. 50/22).«.

V točki 1.5 se besedilo »Zakonom o funkcionarjih v državnih organih« nadomesti z besedilom »Zakonom o

funkcionarjih v državnih organih (Uradni list RS, št. 30/90, 2/91-I, 18/91, 22/91, 4/93, 18/94 – ZRPJZ, 109/12 in 21/13)«, besedilo »Zakonom o javnih uslužbencih« nadomesti z besedilom »Zakonom o javnih uslužbencih (Uradni list RS, št. 63/07 – uradno prečiščeno besedilo, 65/08, 69/08 – ZTFI-A, 69/08 – ZZavar-E, 40/12 – ZUJF, 158/20 – ZIntPK-C, 203/20 – ZIUPOPDVE, 202/21 – odl. US in 3/22 – ZDeb)«, besedilo »Uredbo o notranji organizaciji, sistemizaciji, delovnih mestih in nazivih v organih javne uprave in v pravosodnih organih« nadomesti z besedilom »Uredbo o notranji organizaciji, sistemizaciji, delovnih mestih in nazivih v organih javne uprave in v pravosodnih organih (Uradni list RS, št. 58/03, 81/03, 109/03, 43/04, 58/04 – popr., 138/04, 35/05, 60/05, 72/05, 112/05, 49/06, 140/06, 9/07, 33/08, 66/08, 88/08, 8/09, 63/09, 73/09, 11/10, 42/10, 82/10, 17/11, 14/12, 17/12, 23/12, 98/12, 16/13, 18/13, 36/13, 51/13, 59/13, 14/14, 28/14, 43/14, 76/14, 91/14, 36/15, 57/15, 4/16, 44/16, 58/16, 84/16, 8/17, 40/17, 41/17, 11/19, 25/19, 54/19, 67/19, 89/20, 104/20, 118/20, 168/20, 31/21, 54/21, 203/21, 29/22, 80/22, 103/22, 125/22, 25/23 in 74/23)«.

V točki 1.5 se v tretjem odstavku besedilo »ravneh in« črta.

V točki 1.5.1 se spremeni naslov in vsebina pojma Prva raven tako, da se glasi:

»1.5.1 Razdelitev po skupinah

1.5.1.1 Prva skupina

V prvo skupino spadajo predsednik vlade, ministri, generalni sekretar vlade in državni sekretarji.

1.5.1.2 Druga skupina

V drugo skupino spadajo uradniki, ki svoj položaj pridobijo z odločbo o imenovanju, njihovi namestniki in vodje kabineta ministra.

1.5.1.3 Tretja skupina

V tretjo skupino spadajo javni uslužbenci, ki opravljajo pooblastila v zvezi z vodenjem, usklajevanjem in organizacijo dela v organu (vodje organizacijskih enot).

1.5.1.4 Četrta skupina

V četrto skupino spadajo preostali javni uslužbenci (uradniki in strokovno tehnični javni uslužbenci).«.

Točka 1.5.2 se črta.

Točka 1.5.3 Organizacija delovnih mest postane točka 1.5.2 Organizacija delovnih mest.

V točki 2.1. se v šestem odstavku drugi stavek spremeni tako, da se glasi:

»Nadalje se v čim večjem obsegu predvidi združitev delovnih mest, npr. skupno tajništvo za več notranje organizacijskih enot ali predstojnika in namestnika in uredi posebne delovne prostore (delovne površine) za zaposlene, ki delo na domu opravljajo v večjem obsegu (na hibridni način).«.

V točki 2.1.1 se osmi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»V primeru, da posamezni javni uslužbenci opravljajo delo s strankami, se lahko površina njihove pisarne poveča za največ 4 m2.«.

Za osmim odstavkom se doda nov, deveti odstavek, ki se glasi:

»Zaradi vrste ali narave nalog, ki jih opravlja posameznik, se lahko velikost pisarne izjemoma ustrezno poveča.«.

V točki 2.1.1.1 se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»**2.1.1.1 Pisarne za prvo skupino**
Okvirne velikosti pisarn za prvo skupino so:

- predsednik vlade do 54 m2;
- ministri in generalni sekretar vlade od 36 do 54 m2, pri čemer se po potrebi zagotovi prostor za počitek s kopalnico v okviru podanega razpona,
- državni sekretarji od 25 do 29 m2.«.

Točka 2.1.1.2 Pisarne za drugo skupino se spremeni tako, da se glasi:

»**2.1.1.2 Pisarne za drugi skupino**
Okvirne velikosti pisarn za drugo skupino so:

- generalni direktorji, generalni sekretarji ministrstev, vodje kabinetov ministrov, vodja kabineta predsednika vlade, predstojniki vladnih služb in organov v sestavi ministrstev od 18 do 23 m2;
- načelniki upravnih enot in namestniki opredeljeni v točki 1.5.1.2 od 14 do 18 m2.

V pisarni se predvidi sejna miza za 4 do 8 oseb.«.

Točka 2.1.1.3 Pisarne za tretjo skupino se spremeni, tako da se glasi:

»**2.1.1.3 Pisarne za tretjo skupino**

Okvirne velikosti pisarn za tretjo skupino javnih uslužbencev so:

- za delovno mesto na katerem se izvršujejo pooblastila v zvezi z vodenjem, usklajevanjem in organizacijo dela v organu od 14 do 16 m2.

V pisarnah vodij notranjih organizacijskih enot se poleg delovnega mesta zagotovi sejna miza za do 4 oseb ali priključek k delovni mizi za sestanke.«.

Točka 2.1.1.4 Pisarne za četrto skupino se spremeni, tako da glasi:

»**2.1.1.4 Pisarne za četrto skupino**

Okvirne velikosti pisarn za uslužbence četrte skupine so od 8 do 12 m2.

V tej skupini se priporoča združevanje več delovnih mest v eni pisarni, še posebej, če so pisarne večje od 14 m2.«.

Točka 2.1.1.5 Pisarne za več delovnih mest se spremeni, tako da se glasi:

»**2.1.1.5 Pisarne za več delovnih mest**

Okvirne velikosti pisarn za več delovnih mest so:

- pisarna za dve delovni mesti od 15 do 20 m2;
- pisarna za tri delovna mesta od 20 do 25 m2;
- pisarna za štiri delovna mesta od 25 do 30 m2;
- pisarna za več kot štiri delovna mesta se določa v podanem sorazmerju in glede na vrsto oziroma način dela.

Pri umeščanju več delovnih mest v obstoječe pisarniške prostore, je potrebno poleg velikosti prostora upoštevati tudi druga določila iz Pravilnika o zahtevah za zagotavljanje varnosti in zdravja delavcev na delovnih mestih (Uradni list RS, št. 89/99, 39/05 in 43/11 – ZVZD-1), katera urejajo primernost delovnih mest.

Za hibridna delovna mesta namenjena zaposlenim, ki v večjem obsegu opravljajo delo na domu in si delovno mesto izmenjujejo z drugim zaposlenim, se uporabljajo enake okvirne velikosti pisarn.«.

Točka 2.1.1.6 Tajništvo se spremeni tako, da se glasi:

»**2.1.1.6 Tajništva**

V tajništvu ministra je delovno mesto tajnice in v njem poteka sprejem strank. Zagotovi se enotni videz tajništva in pisarne ministra. Čajna kuhinja za potrebe ministra je v tajništvu ali njegovi bližini, lahko kot mini kuhinja.

Tajništvo državnega sekretarja se lahko vzpostavi kot skupno tajništvo s tajništvom ministra ali kot samostojno tajništvo.

Če ima uradnik na položaju namestnika, se uredi skupno tajništvo z dvema delovnima mestoma.

Uradniku, ki opravlja pooblastila v zvezi z vodenjem, usklajevanjem in organizacijo dela v organu, se po potrebi predvidi povezava s tajništvom enote, drugače se uredi skupno tajništvo za več manjših enot.

Pri določanju velikosti tajništva se sledi določilom za predvideno velikost pisarn na posameznega javnega uslužbenca iz tretje skupine oz. se upoštevajo potrebe in funkcionalnosti po ustrezni ureditve prostora tajništva posameznega organa.«.

V točki 2.1.1.9 se besedilo »Pravilnik o zahtevah za zagotavljanje neoviranega dostopa, vstopa in uporabe objektov v javni rabi ter večstanovanjskih stavb« nadomesti z besedilom »Pravilnik o univerzalni graditvi in uporabi objektov (Uradni list RS, št. 41/18 in 199/21 – GZ-1)«.

V točki 2.1.1.10 se besedilo »Pravilnikom o sklepanju zakonske zveze in ponovitvi slovesnosti ob jubileju sklenitve zakonske zveze (Uradni list RS, št. 66/17)« nadomesti z besedilom »Pravilnikom o sklepanju zakonske zveze in ponovitvi slovesnosti ob jubileju sklenitve zakonske zveze (Uradni list RS, št. 66/17, 74/21 in 187/21)«.

Točka 2.1.1.12 Sistemski prostor se spremeni tako, da se glasi:

»**2.1.1.12 Sistemski prostor**

Za ureditev sistemskih prostorov se upošteva zadnja veljavna različica normativov za projektiranje in izgradnjo LAN ter standardi na področju IT.

Okvirna velikost sistemskega prostora je od 8 do 12 m2 z nadzorovanim dostopom, velikost sistemskega prostora za večji objekt pa se določi na podlagi potreb organa. Sistemski prostor naj bo dovolj velik za namestitev globoke strežniške omare za strežniško opremo in komunikacijske omare za komunikacijsko opremo, lokalno mrežno opremo in naprav skupnega pomena. Zagotovijo se klimatizacija, protipožarno javljanje in varovanje ter sistem za kontrolo pristopa. Talne obloge se predvidijo iz antistatičnih materialov z ustrezno ozemljitvijo. Temperatura prostora je od 20 °do 24 °Celzija z relativno zračno vlago od 35 do 45 odstotkov (%). Sistemski prostor nima delovnega mesta; pooblaščeni javni uslužbenec se v njem zadržuje občasno.

Sistemski prostor, namenjen prenosu, obdelavi in hranjenju obrambnih podatkov, mora ustrezati zahtevam, ki jih določi Ministrstvo za obrambo, prostor, namenjen prenosu, obdelavi in hranjenju tajnih podatkov Nato in EU, pa mora ustrezati zahtevam zveze Nato in EU.

Po potrebi se v sistemskih prostorih predvidi dvojni pod in stropne konzole, kar pa se med projektiranjem uskladi z uporabnikom oziroma pristojnim informatikom.«.

V točki 2.1.1.13 se za drugim odstavkom doda nov, tretji odstavek, ki se glasi:

»Če se v prostoru za tekočo zbirko hranijo tudi tajni podatki, mora prostor ustrezati zahtevam, ki veljajo za prostore, v katerih se obravnavajo in hranijo tajni podatki v skladu z Uredbo o varovanju tajnih podatkov (Uradni list RS, št. 50/22).«.

Točka 2.1.1.17 Prostori za obdelavo in hrambo tajnih podatkov se spremeni tako, da se glasi:

»**2.1.1.17 Prostori za obdelavo in hrambo tajnih podatkov**

Prostori za obravnavanje tajnih podatkov morajo biti zgrajeni v skladu z Uredbo o varovanju tajnih podatkov (Uradni list RS, št. 50/22) tako, da omogočajo operativno obdelavo in pripravo dokumentov za potrebe organa oziroma drugih služb ter njihovo obravnavo na sestankih; v teh prostorih je treba zagotoviti prostor za sisteme, v katerih se obdelujejo ali hranijo tajni podatki in ključnih sestavih sistemov v skladu z Uredbo o varovanju tajnih podatkov ali veljavnimi dokumenti in spremljajočimi direktivami zveze NATO in veljavnimi dokumenti s tega področja Evropske unije in spremljajočimi direktivami ter zakonodajo Republike Slovenije.

Za vse državne organe, ki imajo svoja varnostna območja, je pri projektiranju in ureditvi treba upoštevati Uredbo o varovanju tajnih podatkov (Uradni list RS, št. 50/22). Pogoji za upravna in varnostna območja ter postopki in merila za povezovanje sistemov iz prejšnjega odstavka so opredeljena v prilogah te uredbe.«.

Naslov točke 2.1.1.19 Sanitarni prostori in prostor za čistila se spremeni tako, da se glasi »Sanitarni prostori, prostor za čistilko in prostor za čistila«.

V točki 2.1.1.25 se besedilo »zakonodaja in priporočila s področja varstva dokumentarnega in arhivskega gradiva nadomesti z zakonom« nadomesti z besedilom »Zakonom o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhivih (Uradni list RS, št. 30/06 in 51/14)« in se besedilo »predpisi, ki veljajo za informacijsko tehnologijo nadomesti z zakonom« nadomesti z besedilom »Zakon o elektronskem poslovanju in elektronskem podpisu (Uradni list RS, št. 98/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZEPT, 46/14, 121/21 – ZEISZ in 130/22 – ZN-H)«.

V točki 2.1.1.19 se za tretjim odstavkom doda nov, četrti odstavek, ki se glasi:

»Za zaposlene čistilke organi zagotavljajo prostor za čistilke v velikosti 15-20 m2.«.

V točki 2.1.2 se v »OPOMBI k poglavju o strojnih in električnih napeljavah« spremeni drugi stavek tako, da se glasi:

»Za projektiranje LAN je treba upoštevati zadnjo različico normativov za projektiranje in izgradnjo LAN (zadnja različica 7, oktober 2023, Ministrstvo za digitalno preobrazbo).«.

Točka 2.1.2.1 1 Prostori za dizelski agregat, UPS-napravo in transformatorsko postajo se spremeni tako, da se glasi:

»**2.1.2.1 Prostori za dizelski agregat, UPS-napravo in transformatorsko postajo**

Prostori za dizelski agregat in UPS napravo ali UPS-napravo z dizelskim agregatom se predvidijo za potrebe ministrstev in vladnih služb. Uporabijo se lahko obstoječe naprave v objektu. Prostori morajo biti ustrezno prezračevani, po potrebi klimatizirani. Prostori za dizelski agregat, gorivo in UPS-napravo morajo biti finalno obdelani tako, da ob izteku goriv in/ali maziv ter elektrolitov akumulatorjev ne pride do onesnaženja drugih poslovnih prostorov. Treba je namestiti lovilne posode, oljne jame ali drugo opremo, da se obvezno prepreči stik morebiti izlitega olja v okolje. Dizelski agregat mora imeti ustrezen izpušni sistem, ki ne obremenjuje okolja, in dovode svežega zraka. Prav tako morajo biti ti prostori ustrezno zvočno izolirani.

Priporočljivo je, da se predvidi tako UPS kot DEA. V električnih omaricah se vgradi avtomatično stikalo za reklop med zunanjim električnim napajanjem in DEA. UPS naprava mora imeti možnost »by-pass« elovanja (preklop na mrežno napajanje) - za primer servisnih posegov na UPS napravi. V vseh električnih omaricah naj se vgradi servisno stikalo za priklop DEA, ki se lahko po potrebi, če ni že predviden na lokaciji, pripelje na lokacijo. DEA in UPS je potrebno redno servisirati in preverjati pravilno delovanje oziroma izvajati redni zagon DEA pod obremenitvijo. Prostori morajo biti urejeni v skladu z določili zadnje veljavne različice normativov za projektiranje in izgradnjo LAN za javno upravo, ki jih pripravi/pripravlja oziroma novelira Ministrstvo za digitalno preobrazbo.

Potrebo po transformatorski postaji določi soglasodajalec projektnih pogojev na podlagi projekta. Podatke pridobi izvajalec.

Morebitno transformatorsko postajo ter prostora za dizelski električni agregat in UPS-napravo je treba predvideti čim bliže skupaj zaradi skupnih funkcij in krmilnih naprav.«.

Točka 2.1.3 Parkirna mesta se spremeni tako, da se glasi:

»2.1.3 Parkirna mesta

Parkirna mesta se zagotovijo v skladu z veljavnimi predpisi in prostorskimi akti, pri čemer se obvezno zagotovijo parkirna mesta za službena vozila, ki jih upravlja upravljavec oziroma uporabnik poslovnih prostorov, parkirna mesta za osebe, ki so funkcionalno ovirani (težko gibalno ovirani) in so zaposlene pri upravljavcu oziroma uporabniku poslovnih prostorov in po eno parkirno mesto za druge osebe iz točke 1.4.8 teh meril, ne glede na to, ali uporabljajo službeni avto ali lastnega, razen v izjemnih primerih za potrebe protokolarnih prevozov članov vlade, ko je dovoljeno še eno dodatno parkirno mesto.

V skladu s prostorskimi predpisi mora vladni proračunski uporabnik zagotoviti tudi električno polnilnico, če se to od njega zahteva v primeru novogradenj.

Če upravljavec upravlja z več parkirnimi mesti, kot jih je obvezno zagotoviti za službena vozila in zaposlene, ki so funkcionalno ovirani (težko gibalno ovirani) in druge osebe iz točke 1.4.8. meril, nerazdeljena lastniška parkirna mesta v njegovem upravljanju (kot nerazdeljena lastniška parkirna mesta se obravnavajo tudi parkirna mesta, ki jih upravljavci/uporabniki uporabljajo na podlagi veljavnih pogodb za najem nepremičnin s postopnim nakupom – leasing), vezane na poslovanje in uporabo določenega poslovnega objekta upravljavec razdeli posameznim uporabnikom objekta sorazmerno glede na število zaposlenih pri posameznem uporabniku. Uporabniki pri dodeljevanju morebitnega preostanka parkirnih mest zaposlenim upoštevajo predvsem naslednje kriterije:

- položaj javnega uslužbenca (80. člen ZJU);
- delovno mesto javnega uslužbenca;
- delovna uspešnost javnega uslužbenca in potreba po dosegljivosti za nemoteno zagotavljanje delovnega procesa;
- oddaljenost delovnega mesta od prebivališča;
- skrb za otroka do 15 leta;
- souporaba vozila ali parkirnega mesta z drugim javnim uslužbencem
- druge izjemne okoliščine;
- delovna doba pri delodajalcu.

Uporabniki način dodeljevanja in kriterije upoštevaje ta merila natančneje določijo v svojih internih aktih.«.

V točki 2.1.4 se besedilo »zakonodaja s področja grba, zastave in himne Republike Slovenije« nadomesti z besedilom »Zakonom o grbu, zastavi in himni Republike Slovenije ter o slovenski narodni zastavi (Uradni list RS, št. 67/94)«.

V točki 2.2.2.1 se besedilo »predpisi za zvočno izolativnost« nadomesti z besedilom »Pravilnikom o zaščiti pred hrupom v stavbah (Uradni list RS, št. 10/12, 61/17 – GZ in 199/21 – GZ-1)«.

V točki 2.2.6.2 se v tretjem odstavku zadnji stavek spremeni tako, da se glasi:

»Vrata v upravno območje ali v prostor znotraj upravnega območja in vrata v varnostno območje morajo izpolnjevati pogoje, ki jih določa Uredba o varovanju tajnih podatkov (Uradni list RS, št. 50/22).«.

V točki 2.3 se v »OPOMBI k poglavju o strojni in električni napeljavi« spremeni drugi stavek tako, da se glasi:

»Za projektiranje LAN je treba upoštevati zadnjo različico normativov za projektiranje in izgradnjo LAN (zadnja različica 7, oktober 2023, Ministrstvo za digitalno preobrazbo).«.

Točka 2.3.2.1 Lokalna računalniška omrežja se spremeni tako, da se glasi:

»**2.3.2.1 Lokalna računalniška omrežja**

Strukturirano ožičenje se izvede v skladu z zadnjo veljavno različico normativov za projektiranje in izgradnjo LAN: tehnične osnove, priporočila in normativi za projektiranje in izgradnjo lokalnih računalniških omrežij za potrebe državne uprave, ki so objavljeni na spletni strani Ministrstva za digitalno preobrazbo.

Strukturirano ožičenje je sestavljeno iz napeljave 230 V in univerzalnega sistema pokablenja ter je namenjeno za podatkovni razvod LAN, telekomunikacijsko in avdiovizualno mrežo ter protipožarni in protivlomni sistem.

Nizkonapetostna in informacijska napeljava ter strukturirano ožičenje za prenos in obdelavo tajnih podatkov zveze Nato in EU, morata zadostiti posebnim zahtevam zveze Nato in EU.«.

V točki 2.3.3 se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»Telekomunikacije se izvedejo v skladu z zadnjo veljavno različico normativov za projektiranje in izgradnjo LAN in po navodilu Direktorata za digitalno infrastrukturo (MDP-DDI).«.

V točki 2.3.3.1 se spremeni naslov in vsebina točke Telekomunikacijski sistem tako, da se glasi:

»**2.3.3.1 Govorne komunikacije – telefonija**

Osnovni pogoj je povezava na telefonsko komunikacijsko omrežje ponudnika govornih storitev z možnostjo klicanja s skrajšanim oštevilčenjem in zadostnim številskim prostorom, ki obsega tudi obvezno možnost dograditve in razširitve sistema s sprotnim prilagajanjem potrebam državnega organa.

Telefonski komunikacijski sistem mora omogočati brezplačno govorno komuniciranje v sistemu državne uprave. Dobavitelj tega sistema tudi zagotovi priključitev, prilagoditev, pomoč pri zagonu, konfiguriranje in vzdrževanje sistema.

Ponudnik telefonskega komunikacijskega sistema zagotovi povezavo v skupno točko telefonskega komunikacijskega omrežja državne uprave, ki je v Ljubljani v poslovnem kompleksu Tržaška cesta 21 – Langusova ulica 4. Za potrebe državne uprave izbrani ponudnik telefonskih storitev zagotovi poslovni telefonski komunikacijski sistem s številom telefonskih priključkov delovnih mest in priključkov za naprave, ki se na ta sistem priključujejo.

Zahtevane lastnosti aparatov in način komuniciranja naprav med seboj in v telefonsko komunikacijsko omrežje se opredelijo v projektni nalogi.

Poslovnim uporabnikom je treba zagotoviti največjo stopnjo zanesljivosti z vidika telefonskega komunikacijskega sistema in zaupnosti telefonskih pogovorov.

Po zahtevi naročnika se v objektu vgradi ustrezna telefonska centrala.«.

V točki 2.3.3.2 se naslov točke Domofon/videofon spremeni tako, da se glasi »Nadzor vhoda in izhoda«.

V točki 2.3.3.2 se drugi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»Nadzor vhoda in izhoda v upravna in varnostna območja mora biti skladen z Uredbo o varovanju tajnih podatkov (Uradni list RS, št. 50/22).«.

V točki 2.3.4.5 se za prvim odstavkom doda nov, drugi odstavek, ki se glasi:

»Prezračevanje, zajem zraka in klimatske naprave v varnostnem območju morajo biti skladni tudi z Uredbo o varovanju tajnih podatkov (Uradni list RS, št. 50/22).«.

V točki 2.3.4.3 se besedilo »Pravilnik o prezračevanju in klimatizaciji stavb« nadomesti z besedilom »Pravilnik o prezračevanju in klimatizaciji stavb (Uradni list RS, št. 42/02, 105/02, 110/02 – ZGO-1, 61/17 – GZ in 199/21 – GZ-1)«.

V točki 2.4.1.2 se za prvim odstavkom doda nov, drugi odstavek, ki se glasi:

»Sistem protivlomnega varovanja upravnega ali varnostnega območja mora biti skladen tudi z Uredbo o varovanju tajnih podatkov (Uradni list RS, št. 50/22).«.

Točka 2.4.1.3 Video nadzor se spremeni tako, da se glasi:

»**2.4.1.3 Video nadzor**

Video nadzor se sme vzpostaviti pod pogoji, ki jih določa Zakon o varstvo osebnih podatkov (Uradni list RS, št. 163/22) ali drug zakon. Praviloma se zagotovi ob vhodih v objekt, ob glavnih komunikacijskih jedrih in vhodih v prostore obrambnega načrtovanja. Če je vzpostavljen, mora biti skladen z določili Zakona o varstvu osebnih podatkov (Uradni list RS, št. 163/22) ali drugim zakonom.

Video sistem je centralno voden. Obvezna je digitalna tehnologija kamer visoke ločljivosti, za katero se zagotovi ustrezna razsvetljava ponoči ali možnost funkcije nočnega vida. Predvidita in zagotovita se tudi računalnik ustreznih zmogljivosti in ustrezna programska oprema. Roki in način shranjevanje posnetkov mora biti skladen z Zakonom o varstvo osebnih podatkov ali drugim zakonom.

Videonadzor je obvezen na vseh vhodih in izhodih v varnostna območja. Na teh točkah mora biti skladen tudi z Uredbo o varovanju tajnih podatkov (Uradni list RS, št. 50/22).«.

Točka 2.4.3 Kontrola pristopa se spremeni tako, da se glasi:

»**2.4.3 Kontrola pristopa**

Zagotovi se interna kontrola prehodov v objektu oziroma omejitev pristopa do poslovnih prostorov posameznega organa.

Kontrola vstopa je obvezna za poslovne prostore prve skupine javnih uslužbencev. Prav tako je potrebno zagotoviti kontrolo vstopa za vstop v sistemske prostore in komunikacijska vozlišča lokalnega omrežja.

Prostori morajo imeti vgrajen sistem za kontrolo vhoda oziroma prehodov s pripadajočimi brezkontaktnimi čip karticami za zaposlene, ki naj kompatibilen s sistemom varnega tiskanja na multifunkcijske naprave in

sistemom za beležene delovnega časa.«.

V točki 2.4.4 se besedilo »Uredba o poslovnem času, uradnih urah in delovnem času v organih državne uprave« nadomesti z besedilom »Uredba o delovnem času v organih državne uprave (Uradni list RS, št. 115/07, 122/07 – popr., 28/16, 40/17 in 44/19)«.

V točki 3 se besedilo »zakonodaja s področja zelenega javnega naročanja« nadomesti z besedilom »Uredbe o zelenem javnem naročanju (Uradni list RS, št. 51/17, 64/19 in 121/21)« in besedilo »Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/07 – uradno prečiščeno besedilo, 56/08, 4/10, 20/11, 111/13, 68/16, 61/17, 21/18 – ZNOrg,)« nadomesti z besedilom »Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/07 – uradno prečiščeno besedilo, 56/08, 4/10, 20/11, 111/13, 68/16, 61/17, 21/18 – ZNOrg, 3/22 – ZDeb in 105/22 – ZZNŠPP)«.

Točka 3.2.1.1 Priključna miza za razgovor se spremeni tako, da se glasi:

»**3.2.1.1 Priključna miza za razgovor**

Priključna miza za razgovor je podaljšek delovne mize, ki omogoči razgovor med dvema osebama ali več osebami. Po potrebi se predvidi za tretjo skupino javnih uslužbencev in glede na prostorske možnosti posameznih pisarn. Kakovost obdelave je v skladu z delovnim mestom. Obliko priključka določi v načrtu arhitekt.«.

V točki 3.2.10 se besedilo »Uredba o celostni grafični podobi Vlade Republike Slovenije in drugih organov državne uprave (Uradni list RS, št. 58/10 in 57/11)« nadomesti z besedilom »Uredba o celostni grafični podobi Vlade Republike Slovenije in drugih organov državne uprave (Uradni list RS, št. 58/10, 57/11, 94/20 in 11/22)«.

V točki 3.3.3 se spremeni naslov in vsebina točke Varnostne omare za hrambo tajnih podatkov spremeni tako, da se glasi:

»**3.3.3 Blagajne za hrambo tajnih podatkov**

Blagajne, v katerih se v varnostnem območju hranijo tajni podatki stopenj ZAUPNO ali višje, morajo izpolnjevati pogoje iz Uredbe o varovanju tajnih podatkov (Uradni list RS, št. 50/22). Biti morajo protivlomne in protipožarne ter morajo biti povezane s sistemom ali službo varovanja. Za blagajne mora izvajalec naročniku predložiti certifikat.«.

V točki 5.1 se tabela »POSLOVNI PROSTORI« nadomesti z novo tabelo »POSLOVNI PROSTORI«, ki se glasi:
»

POSLOVNI PROSTORI		
prostor	**kader**	**delovna površina (m2)**
pisarne za 1. skupino	predsednik vlade	54
	ministri vlade, generalni sekretar vlade	36–54
	državni sekretarji	25-29
pisarne za 2. skupino	gen. direktorji, gen. sekretarji ministrstev, vodje kabinetov ministrov, vodja kabineta predsednika vlade, predstojniki vladnih služb in organov v sestavi ministrstev	18–23
	načelniki UE in namestniki opredeljeni v točki 1.5.1.2	14–18

pisarne za 3. skupino	za delovno mesto na katerem se izvršujejo pooblastila v zvezi z vodenjem, usklajevanjem in organizacijo dela v organu	14–16
pisarne za 4. skupino	okvirne velikosti pisarn za uslužbence četrte skupine	8-12
Pisarne za več delovnih mest	pisarna za 2 delovni mesti	15–20
	pisarna za 3 delovna mesta	20–25
	pisarna za 4 delovna mesta	25–30
prostor	**vrsta prostora**	**druge poslovne površine (m2)**
glavna pisarna	glede na potrebe organa: npr. za 100 javnih uslužbencev	50
delo na okencu	posamezno delovno mesto (+ priročni arhiv)	3–5 (+ 8–10)
informativna pisarna	glede na potrebe organa	10
sejne sobe in govorilnice	sejna soba do 10 oseb (govorilnica)	15–20 (najmanj 10)
	sejna soba do 20 oseb	30–40
	sejna soba do 40 oseb + UE koristijo za poročne obrede	60–70
knjižnice in učilnice	v sklopu delovnih prostorov zaposlenih, sejne sobe oziroma samostojno po potrebi s knjižničarjem	odvisno od projekta
sistemski prostor	mogoča je umestitev UPS	8–12
arhivski prostor – tekoča zbirka	v sklopu notranjih organizacijskih enot – delovnih prostorov	glede na projekt
skladiščni prostori – priročna skladišča	po potrebi organa in glede na namen	glede na projekt
fotokopirnica	v sklopu hodnikov oziroma delovnih povezav	glede na projekt
prostor za hrambo tajnih podatkov in/ali za obrambno načrtovanje	prostor za dokumente (hramba posebej za SL, NATO, EU)	glede na projekt
	prostor za varnostne omare (hramba posebej za SL, NATO, EU)	glede na projekt
	prostor za strežnike (hramba posebej za SL, NATO, EU)	glede na projekt
sanitarni prostori in prostor za čistila	zagotovi se sanitarni prostor za funkcionalno ovirani (težko gibalno ovirani) v velikosti 3,5 m2	glede na projekt
	čistilka in čistila	4–6
	zaposlene čistilke	15–20
čajne kuhinje		4–6
prostor za vzdrževalca s skladiščem	vzdrževalec	20
prostor za pripravo	za ministre in predsednika vlade	12–16
prostor za orožje	po potrebi organa	glede na projekt
skladišče, shramba	po potrebi organa	glede na projekt
arhivski prostori – stalna zbirka	mikroklimatsko ustrezen prostor, velikost arhivskega prostora glede na potrebe uporabnika	glede na projekt
čakalnica	v sklopu hodnikov, vhodne avle ali tajništva	glede na projekt
notranje komunikacije	interni hodniki z vključenimi čakalnicami ipd.	glede na projekt
delavnice	po potrebi organa	glede na projekt
garderobe	po potrebi organa	glede na projekt
avtopralnice	po potrebi organa	glede na projekt
garaže	po potrebi organa	glede na projekt

«.

Točka 5.3 se spremeni tako, da se glasi:

»5.3 Seznam zakonov, podrejenih predpisov in drugih dokumentov

Upoštevati je treba naslednje pravne akte ter njihove morebitne spremembe in dopolnitve ter podrejene predpise in smernice:

- Zakon o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17 in 163/22)

- Zakon o funkcionarjih v državnih organih (Uradni list RS, št. 30/90, 2/91-I, 18/91, 22/91, 4/93, 18/94 – ZRPJZ, 109/12 in 21/13)
- Zakon o javnih uslužbencih (Uradni list RS, št. 63/07 – uradno prečiščeno besedilo, 65/08, 69/08 – ZTFI-A, 69/08 – ZZavar-E, 40/12 – ZUJF, 158/20 – ZIntPK-C, 203/20 – ZIUPOPDVE, 202/21 – odl. US in 3/22 – ZDeb)
- Zakon o državni upravi (Uradni list RS, št. 113/05 – uradno prečiščeno besedilo, 89/07 – odl. US, 126/07 – ZUP-E, 48/09, 8/10 – ZUP-G, 8/12 – ZVRS-F, 21/12, 47/13, 12/14, 90/14, 51/16, 36/21, 82/21, 189/21, 153/22 in 18/23)
- Zakon o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617, 13/18, 195/20 – odl. US, 18/23 – ZDU-1O in 76/23)
- Zakona o organiziranosti in delu v policiji (Uradni list RS, št. 15/13, 11/14, 86/15, 77/16, 77/17, 36/19, 66/19 – ZDZ, 200/20, 172/21, 105/22 – ZZNŠPP in 141/22)
- Zakona o nalogah in pooblastilih policije (Uradni list RS, št. 15/13, 23/15 – popr., 10/17, 46/19 – odl. US, 47/19 in 153/21 – odl. US)Zakon o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/15, 14/18, 121/21, 10/22, 74/22 – odl. US, 100/22 – ZNUZSZS, 28/23 in 88/23 – ZOPNN-F)
- Zakon o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13, 175/20 – ZIUOPDVE in 3/22 – ZDeb)
- Zakon o upravnih taksah (Uradni list RS, št. 106/10 – uradno prečiščeno besedilo, 14/15 – ZUUJFO, 84/15 – ZZelP-J, 32/16, 30/18 – ZKZaš in 189/20 – ZFRO)
- Zakon o elektronskem poslovanju in elektronskem podpisu (Uradni list RS, št. 98/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZEPT, 46/14, 121/21 – ZEISZ in 130/22 – ZN-H)
- Zakon o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 199/21, 18/23 – ZDU-1O, 78/23 – ZUNPEOVE in 95/23 – ZIUOPZP)
- Gradbeni zakon (Uradni list RS, št. 199/21 in 105/22 – ZZNŠPP)
- Zakon o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-1O in 78/23 – ZUNPEOVE)
- Zakon o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18, 82/20, 3/22 – ZDeb, 105/22 – ZZNŠPP in 18/23 – ZDU-1O)
- Zakon o stavbnih zemljiščih (Uradni list RS, št. 44/97, 67/02 – ZV-1, 110/02 – ZUreP-1, 110/02 – ZGO-1 in 199/21 – ZUreP-3)
- Zakon o varnosti in zdravju pri delu (Uradni list RS, št. 43/11)
- Zakon o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhivih (Uradni list RS, št. 30/06 in 51/14)
- Zakon o tajnih podatkih (Uradni list RS, št. 50/06 – uradno prečiščeno besedilo, 9/10, 60/11, 8/20 in 18/23 – ZDU-1O)
- Zakon o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20)
- Zakon o orožju (Uradni list RS, št. 23/05 – uradno prečiščeno besedilo, 85/09, 125/21 in 105/22 – ZZNŠPP)
- Zakon o zasebnem varovanju (Uradni list RS, št. 17/11)
- Zakon o varstvu osebnih podatkov (Uradni list RS, št. 163/22)
- Zakon o varstvu pred požarom (Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 9/11, 83/12, 61/17 – GZ, 189/20 – ZFRO in 43/22)
- Zakon o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti (Uradni list RS, št. 11/18, 79/18 in 78/23 – ZORR)
- Energetski zakon (Uradni list RS, št. 60/19 – uradno prečiščeno besedilo, 65/20, 158/20 – ZURE, 121/21 – ZSROVE, 172/21 – ZOEE, 204/21 – ZOP in 44/22 – ZOTDS)
- Zakon o grbu, zastavi in himni Republike Slovenije ter o slovenski narodni zastavi (Uradni list RS, št. 67/94)
- Uredba o uporabi službenih avtomobilov v organih državne uprave (Uradni list RS, št. 60/99, 1/04, 62/06, 116/21 in 69/23)
- Uredba o notranji organizaciji, sistemizaciji, delovnih mestih in nazivih v organih javne uprave in v pravosodnih organih (Uradni list RS, št. 58/03, 81/03, 109/03, 43/04, 58/04 – popr., 138/04, 35/05, 60/05, 72/05, 112/05,

49/06, 140/06, 9/07, 33/08, 66/08, 88/08, 8/09, 63/09, 73/09, 11/10, 42/10, 82/10, 17/11, 14/12, 17/12, 23/12, 98/12, 16/13, 18/13, 36/13, 51/13, 59/13, 14/14, 28/14, 43/14, 76/14, 91/14, 36/15, 57/15, 4/16, 44/16, 58/16, 84/16, 8/17, 40/17, 41/17, 11/19, 25/19, 54/19, 67/19, 89/20, 104/20, 118/20, 168/20, 31/21, 54/21, 203/21, 29/22, 80/22, 103/22, 125/22, 25/23 in 74/23)

- Uredba o delovnem času v organih državne uprave (Uradni list RS, št. 115/07, 122/07 – popr., 28/16, 40/17 in 44/19)
- Uredba o upravnem poslovanju (Uradni list RS, št. 9/18, 14/20, 167/20, 172/21, 68/22, 89/22, 135/22 in 77/23)
- Uredba o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ (Uradni list RS, št. 60/06, 54/10 in 27/16)
- Uredba o zelenem javnem naročanju (Uradni list RS, št. 51/17, 64/19 in 121/21)
- Uredba o obrambnem načrtovanju (Uradni list RS, št. 51/13 in 11/22)
- Uredba o varovanju tajnih podatkov (Uradni list RS, št. 50/22)
- Uredba o razvrščanju objektov (Uradni list RS, št. 96/22)
- Uredba o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Uradni list RS, št. 43/18, 59/19 in 44/22 – ZVO-2)
- Uredba o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 51/14, 57/15, 26/17, 105/20 in 44/22 – ZVO-2)
- Uredba o celostni grafični podobi Vlade Republike Slovenije in drugih organov državne uprave (Uradni list RS, št. 58/10, 57/11, 94/20 in 11/22)
- Uredba o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva (Uradni list RS, št. 42/17)
- Uredba o graditvi in vzdrževanju zaklonišč (Uradni list RS, št. 57/96 in 54/15)
- Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (Uradni list RS, št. 73/03, 70/08, 80/12 in 28/23)
- Pravilnik o mehanski odpornosti in stabilnosti objektov (Uradni list RS, št. 101/05, 61/17 – GZ in 199/21 – GZ-1)
- Pravilnik o zahtevah za zagotavljanje varnosti in zdravja delavcev na delovnih mestih (Uradni list RS, št. 89/99, 39/05 in 43/11 – ZVZD-1)
- Pravilnik o učinkoviti rabi energije v stavbah (Uradni list RS, št. 70/22 in 161/22)
- Pravilnik o zaščiti pred hrupom v stavbah (Uradni list RS, št. 10/12, 61/17 – GZ in 199/21 – GZ-1)
- Pravilnik o varnosti in zdravju pri delu s slikovnim zaslonom (Uradni list RS, št. 30/00, 73/05 in 43/11 – ZVZD-1)
- Pravilnik o varstvu pri delu pred nevarnostjo električnega toka (Uradni list RS, št. 29/92, 56/99 – ZVZD in 43/11 – ZVZD-1)
- Pravilnik o požarni varnosti v stavbah (Uradni list RS, št. 31/04, 10/05, 83/05, 14/07, 12/13, 61/17 – GZ in 199/21 – GZ-1)
- Pravilnik o prezračevanju in klimatizaciji stavb (Uradni list RS, št. 42/02, 105/02, 110/02 – ZGO-1, 61/17 – GZ in 199/21 – GZ-1)
- Pravilnik o zaščiti stavb pred vlago (Uradni list RS, št. 29/04, 61/17 – GZ in 199/21 – GZ-1)
- Pravilnik o varnosti dvigal (Uradni list RS, št. 25/16)
- Priporočilo slovenskega društva za razsvetljavo
- Pravilnik o projektni in drugi dokumentaciji ter obrazcih pri graditvi objektov (Uradni list RS, št. 30/23)
- Pravilnik o varnostnih znakih (Uradni list RS, št. 89/99, 39/05, 34/10, 43/11 – ZVZD-1 in 38/15)
- Pravilnik o univerzalni graditvi in uporabi objektov (Uradni list RS, št. 41/18 in 199/21 – GZ-1)
- Standardi za lastnosti stavb – definicija in računanje indikatorjev površine in prostornine (SIST ISO 9836)
- Navodila, smernice in priročniki za energetsko prenovo stavb, Projektna pisarna za energetsko prenovo stavb (PP-EPS) Ministrstva za infrastrukturo
- Smernice za energetsko prenovo stavb kulturne dediščine
- Selitev arhiva in materialno varstvo arhivskega gradiva, Igor Filipič, 2016
- Merila za ureditev prostorov za potrebe Policije, junij 2023

- Svetloba in kulturna dediščina: (http://arhiv.arhiv-spletisc.gov.si/fileadmin/arhiv.gov.si/pageuploads/KONSERVACIJA/publikacije/Svetloba_in_kult_dediscina.pdf)
- Arhivski depoji v Sloveniji: (http://arhiv.arhiv-spletisc.gov.si/fileadmin/arhiv.gov.si/pageuploads/KONSERVACIJA/publikacije/Arhivski_depoji.pdf)
- standardi iz varnosti in zdravja pri delu in priporočila ter umeritve Evropske agencije za varnost in zdravje pri delu (EU-OSHA)
- priročnik Projektiranje v stavbarstvu (Erns Neufert, Tehniška založba Slovenije)
- vsi veljavni standardi povezani z gradbeništvom«.